

Бідні люди (скорочено)

Федір Достоевський

Цей роман Федора Михайловича складається з листів двох його головних героїв – Варвари Доброселової і Макара Девушкіна. Вони доводяться один одному далекими родичами. З їх листів читач і дізнається долю героїв, живеться яким аж ніяк не легко і радісно.

Достоевський у своєму романі показує, як жили люди бідні, на межі бідності того часу. Доля їх і їх рішення, які вони змушені приймати, далекі від того, що їм хотілося б. Обставини змушують тягнути жалюгідне існування. Пригнічені духовно, деякі все ж знаходять для себе віддушину, відродившись духом, однак, все ті ж обставини, неминуче ведуть їх назад.

Короткий зміст Достоевський "Бідні люди"

Макарові Девушкіну 47 років. Він – департаментський писар в Петербурзі. Платня за свою роботу отримує Макар маленьке. Живе в будинку, неподалік від Фонтанки. Займає він в одній з його квартир невелику площу в загальній кухні. Відмовляє Девушкін собі практично у всьому. І не тільки тому, що платню його невелика.

В цьому ж будинку живе його родичка – Варенька. Він оплачує їй квартиру і всіляко намагається порадувати. Він купує дівчині подарунки: то квіти в горщиках, то цукерки, а то і ще що-небудь. Варварва – його віддушину. Він дуже прив'язаний до неї і весь сенс його існування за останнім часом зосереджується на ній. Він пише їй листи. Вона теж – у відповідь. Те Макар розповідає їй в них про своє становище на службі, то нарікає, що у нього поганий склад, описує своє житло і багато інших бесід веде він з нею в листах. Дівчина так само розповідає йому про свої переживання і події.

До того, як Варенька оселилася в цьому будинку, їй довелося пережити чимало гірких, і навіть принизливих подій. Народилася вона в селі. Батько її служив у керуючого именем. А коли він втратив своє місце, то родині довелося перебраться до Петербурга. Варі було тоді 14 років.

Багато труднощів і невдач випало на долю їх сім'ї. Не витримавши їх натиску, батько Варенька вмирає. Будинок віддають за борги. І дівчина разом з матір'ю селяться в будинку своєї далекої родички – Ганни Федорівни. Характер її був кепський. Вона вічно докоряла "приживалок". Матері Вари довелося дуже багато працювати.

Проживав ще в цьому будинку і бідний студент – Петро Покровський. Він проводив приватні уроки. На гроші, виручені за них, він і жив. Варенька теж брала в нього уроки. Молоді люди навіть почали зближуватися. Особливо тоді, коли захворіла і злягла в ліжку мати Вари. Вона цілими днями не відходила від ліжка хворої.

І сама Варя була нездорова і стомлена. Покровський допомагав їй в її турботах і сам дбав про неї. Варя дуже багато перейняла від нього, в тому числі і любов до читання.

Мати дівчини вмирає. А незабаром смерть наздоганяє і Покровського. Він помирає від сухот, сильно простудившись. Сумна була сцена його похорону. Тільки батько його

біг слідом за труною, втрачаючи по дорозі і підбираючи книги свого покійного сина – то, що не встигла забрати Ганна Федорівна з його речей в рахунок сплати за організацію похорону.

Варенька залишилася зовсім одна. З'являється знайомий їй родички – Биков. Він поміщик. І Ганна Федорівна вирішує звести дівчину з ним, так як бачить в цьому можливість стягнути з Вари гроші.

Дівчині вдається втекти з рук противного їй Бикова. Залишає вона і будинок своєї родички. Після цих подій і проживає вона в одному будинку зі своїм благодійником – Макаром Девушкіна. З тих пір і зав'язалася між ними тепла дружба і листування. Варя пише йому про свої побоювання, що Ганна Федорівна знайде її.

Варю наздоганяє хвороба, що тривала цілий місяць. Для того, щоб купити їй ліки, Макарові доводиться продати свій віцмундир, зовсім ще новий. Але, йому нічого не шкода для Варенька. Дівчина ж не раз в листах докоряла йому за те, що він так багато на неї витрачається, забуваючи про себе.

Девушкін задоволений тим, що він – потрібна людина. Адже на службі над ним сміялися, називали тихонею. Під час же свого спілкування з Варєю він духовно відчував себе вище і більш значуща. Варя відсилає йому кілька книг, які радить почитати. Іноді, в листах вона з іронією охолоджує запал Макара по відношенню до неї.

Квартирна господиня – Федора пропонує Варі місце гувернантки в одного поміщика, куди вона може їй допомогти влаштуватися. Дівчину мучать сумніви і побоювання, про які вона й викладає в одному з листів Макарові. Той радить їй не погоджуватися на цю посаду. А між тим, дівчина знову хвора – її мучать напади кашлю. Їй навіть починає здаватися, що вона скоро помре.

В цей час, через розтрат Макара наздоганяє безгрошів'я. Він навіть брав наперед платню. Але, як і завжди, він не міг відмовити собі зайвий раз порадувати Варю. Тепер же він перебував в досить жалюгідному становищі. Варя навіть сама допомагає йому, дізнавшись про те, що йому нема чим заплатити за житло. Вона дає йому гроші, виручені нею від продажу вишитого килима.

Макар вдається в пияцтво. Тим часом, дізнається про місце проживання Вари Ганна Федорівна. Дівчину докучають своїми візитами ухажори, послані родичкою. Девушкін в розпачі від того, що відбувається. Він хоче виїхати куди-небудь разом з Варєю подалі звідси. Але, зробити цього вони не можуть.

З'являється і Биков. Він робить Варі пропозицію. Керує ним лише холодний розрахунок. Поміщик має намір позбавити спадщини свого родича, а для цього йому необхідно завести дітей. Потім йому і потрібна бідна дівчина, якій все ж доводиться відповісти йому згодою.

Варя, написавши прощального листа своєму благодійнику з поясненнями свого рішення, їде. Макар залишається знову на самоті і падає духом. Останнє його лист їй повно горя і відчаю і надії на те, що вона напише йому ще, про що він просить її в кінці.